

In onderstaand verhaal uit de **Nieuwsbrief van de Stichting NGID van juli 2016, 5e jaargang, nummer 2**, wordt door **Piet de Betu ** perfect weergegeven hoe het er aan boord van Hr. Ms. 'De Ruyter' (C801) toging als matroos met het brevet RAPP. Auteur mocht van **14-4-1969 tot 18-12-1969** als marinier/matroos aan boord van Hr. Ms. 'De Ruyter' varen en later van **9-4-1970 tot 16-8-1971** als matroos 1 en RAPP 1 en 'paai' commandocentrale aan boord van Hr. Ms. 'Van Nes' (F805).

NGID = Navigatie Gevechtsinformatie Dienst

RAPP = Radio afstandpeiler - plot

*****

Liefde in Edinburgh

Zomer '55. Ik had het op de Ruyter eigenlijk best naar mijn zin. Okay, het was een groot schip met een grote-schependiscipline. Het was zó groot dat ik al een week aan boord zat, toen ik voor het eerst mijn ouwe maatjes 'Buk' Kamminga en Jan Verberne tegenkwam met wie ik indertijd door de keuring in Voorschoten was gekomen. En het duurde ook een poosje voor ik een plekje in de Commandocentrale kreeg want er waren meer RAPP's dan 'radarbaantjes'. Er waren gewoon teveel bemanningsleden aan boord om iedereen een leuk klusje te geven. Dus was aanvankelijk de opdracht van de Schipper: schoonmaken van de wasplaats of bikken-en-bijhalen-waar-nodig aan dek. Ik dacht nog wel eens aan die selectieofficier in Voorschoten die mij had voorgehouden dat ik waarschijnlijk nooit dekwerk zou moeten doen omdat ik het brevet RAPP 'kreeg'... Maar uiteindelijk, op een mooie ochtend werd ik na baksgewijs naar de commandocentrale gestuurd. Ik vloog geloof ik de trappen op. Ik meldde me bij de commandocentrale-officier en kreeg de opdracht 'kijken en niks doen'. Ik was in de 'NGID-hemel' beland! In het schemerdonker zag ik de grote plottafel en de plotter die met kleine streepjes de posities van schepen in de buurt aangaf, en er ondersteboven symbooltjes bij tekende. De CCO die met regelmaat gegevens per intercom naar de brug stuurde en de peilers die van achter hun radarschermen verslag deden van wat zich in onze omgeving afspeelde. Nu ik 'in het echt' meemaakte wat wij op NAVGIS zo vaak hadden nagespeeld, was ik volkomen overrompeld. 's Middags mocht ik een poosje naast een ZW set meekijken naar wat een peiler deed en de volgende dag werd ik zelf aan het werk gezet. Ik was de koning te rijk: mijn leventje werd

steeds maar mooier! We maakten mooie reizen en het leuke van de afmetingen van de de Ruyter was dat er wél wat aan kwam zetten als wij ergens binnenliepen. Half Weymouth kwam zich aan ons vergapen toen we in de baai voor anker lagen en in Bordeaux waren wij 'the talk of the town', maar dan op z'n Frans. Daar waren ze zo blij met ons vlootbezoek, dat we gedurende ons verblijf vrij met de trams mochten reizen. Aanvankelijk ging dat wel goed maar we bleven acht toffe dagen en we hadden maar franken voor een dag of vier. Toen was iedereen zo'n beetje door zijn Franse geld heen en werd gratis met de tram van het ene naar het andere eindpunt reizen, het goedkoopste tijdverdrijf. In trossen hingen de Nederlandse marinelui aan het openbare vervoermiddel zodat geen Bordeauxenaar er meer in of uit kon. Waarna het gratis vervoer werd afgeschaft... Tijdens mijn weekenden steeg mijn ster in de Bierkelder (mijn vaste stamkroeg in Alkmaar) tot ongekende hoogte, want ik liet geen detail uit mijn 'ruige zeemansleven' buiten mijn verhalen. In 1955 waren Engeland en Frankrijk voor de meeste mensen nog 'verre landen' en ik mocht dan een varende landsverdediger zijn, in wezen was ik nog gewoon een pubertje natuurlijk, die zwelgde in de aandacht die hij kreeg... Na nog een paar dagen voor een vlootshow naar Amsterdam, stond Schotland op ons programma. We voeren de Noordzee over en de Firth of Forth op, tot we even voorbij de Railway Bridge bij Queensferry tegen de kant gingen. Met een maatje ging ik een paar uur later parmantig de valreep af om te gaan stappen, maar dat viel in Queensferry een beetje tegen. Het opwindendst was een bezoek aan een pub. Daar slijmden we ons al snel bijna de vernieling in door aan een paar leuke meiden te bekennen dat we het 'hier in Engeland' geweldig naar onze zin hadden. Dat werd opgevangen door een paar lokale boerenjongens die ons vervolgens nogal uitdrukkelijk aan het verstand brachten dat we helemaal niet in Engeland waren, maar in Schotland! En dat bleek een groot verschil te maken. De volgende dag reisde ik met een hofmeester met een ludiek boemeltje naar Waverley Station in Edinburgh. Daar gingen we echt cultureel doen, was de bedoeling. Dus bezochten we The Castle en bekeken het standbeeld van ene sir Walter Scott. De 'hof' vroeg zich af of hij misschien de uitvinder was van Scotch (whisky) maar bij navraag bleek deze sir Schotlands grootste schrijver uit de vorige eeuw te zijn. Princess Street lag er mooi bij en het aangrenzende park ook en bovendien scheen de zon uitbundig. Dat maakte dorstig maar daar was in een pub met een paar 'ales' natuurlijk wel wat aan te doen. Smaakte naar 'paardenpis' trouwens, vond de Hof. Terug buiten begonnen we ons te vervelen, dus besloten we om onze belangstelling te verleggen naar het vrouwelijk schoon op straat. En Eros was met ons want niet lang daarna kregen we contact met twee leuke meiden. Schatjes, echt waar! De mooiste van de twee was Jean McMillan en ik was vanaf de eerste seconde wég van haar. Die dag beleefden we de romantiek van soms hilarische gesprekken door het taalverschil en de romantiek van het jong zijn (en van verschillende 'kunne!'). Toen we terug gingen naar boord, had de Hof het wel gezien, maar ik had een afspraak met Jean, de volgende dag. Opnieuw beleefden we een fantastische dag, hoofdzakelijk doorgebracht in Princesspark. Jean kreeg me zelfs zover dat ik me aan de Fish-and-chips waagde, en dat was de enige dissonant want ik heb een grondige hekel aan het eten van alles dat zwemt. Maar ter wille van de liefde slikte ik alles dapper weg. Jean kwam uit Portobello, vlakbij Edinburgh en ze vertelde over haar familie, haar nogal trieste jeugd en over haar leven. Toen ik weer terug ging naar de de Ruyter hadden we verkering en stevig ook, hadden we afgesproken. Nóg een dag later vertrokken we weer naar zee en Jean was op de kade om me uit te zwaaien. Ik was ten prooi aan een verwarrende dubbelzinnigheid. Ik voelde voor het eerst de zoete pijn van een afscheid dat ik niet wilde. Maar ik wilde ook geen dag missen van alle avonturen die nog voor ons in het verschiep lagen.

*****